

Sygn. akt *XVII AmA 25/18*

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący – **Sędzia SO Dariusz Dąbrowski**

Protokolant – st. sekr. sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

o stwierdzenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

postanawia

1. odrzucić odwołanie;
2. zasądzić od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Dariusz Dąbrowski

Sygn. akt *XVII AmA 25/18*

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia, czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz czy miało miejsce naruszenie chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniające podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.. Postępowanie zostało wszczęte w związku z otrzymanymi od Powiatowych i Miejskich Rzeczników Konsumentów skargami konsumenckimi.

Decyzją z dnia 22 grudnia 2017 r., (...) nr (...) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stosownie do art. 33 ust. 4, 5 i 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2017 r., poz. 229 ze zm.), dalej jako ustawa o okik, po przeprowadzeniu z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przeciwko przedsiębiorcy (...) sp. z o.o. sp. k. sp. k. z siedzibą w P. (powstałej w wyniku przekształcenia (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.);

I. na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o okik, uznał za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę polegającą na niestosowaniu w treści wykorzystywanych weksli in blanco, stanowiących formę zabezpieczenia udzielanych kredytów konsumenckich, sformułowania „nie na zlecenie” lub innego równoznacznego, co jest niezgodne z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1528 ze zm.), dalej jako ustawa o k.k., co stanowi naruszenie art. 24 ust. 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy o okik - i nakazał zaniechanie jej stosowania;

II. na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o okik, uznał za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów praktykę polegającą na obciążaniu konsumentów kosztami uszkodzenia opakowania lub towaru odesłanego na adres Przedsiębiorcy, w przypadku odstąpienia przez nich w terminie od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, bez możliwości weryfikacji tych okoliczności przez konsumenta, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową sprzeczną z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta po zawarciu umowy, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 3 ze zm.), dalej jako upnpr, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy o okik - i nakazał zaniechanie jej stosowania;

III. na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy o okik określa się środki usunięcia trwających skutków w związku z naruszeniami wskazanymi w pkt I. i II. sentencji decyzji, nakazując (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w P.:

1. Wysłanie na adres wszystkich konsumentów, którym potrącono z wpłaconych kwot ustalone jednostronnie przez Przedsiębiorcę koszty z tytułu uszkodzenia opakowania lub towaru i którym wystawiono weksle in blanco z klauzulą „na zlecenie”, listem poleconym, napisane czcionką nie mniejszą aniżeli 14 pkt pisemnej informacji o treści:

„Szanowni Konsumentenci będący stroną umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. (obecnie działającego pod firmą (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w P.).

Wykonując zobowiązanie nałożone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na (...) sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w P. (dalej jako Przedsiębiorca), Decyzją (...) nr (...) z dnia 22 grudnia 2017 r. do podjęcia środków mających na celu usunięcie trwających skutków naruszenia zakazu z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2017 r., poz. 229 ze zm.), dalej jako ustawa o okik, powiadamiam iż:

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Decyzji nr (...) z dnia 22 grudnia 2017 r. uznał za naruszające zbiorowe interesy konsumentów i nakazał zaniechanie stosowania, praktyk polegających na:

-niestosowaniu w treści wykorzystywanych weksli in blanco, stanowiących formę zabezpieczenia udzielanych kredytów konsumenckich sformułowania „nie na zlecenie” lub innego równoznacznego, co jest niezgodne z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1528 ze zm.), co stanowi naruszenie art. 24 ust. 2 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy o okik,

- obciążaniu konsumentów kosztami uszkodzenia opakowania lub towaru odesłanego na adres Przedsiębiorcy w przypadku odstąpienia przez nich w terminie od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, bez możliwości weryfikacji tych okoliczności przez konsumenta, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową sprzeczną z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta po zawarciu umowy, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 3 ze zm.), co stanowi naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 3 w związku z art. 24 ust. 1 ustawy o okik.

Z tytułu stosowania praktyk wskazanych wyżej Prezes UOKiK nałożył na Przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości łącznie 360.012 zł, płatną do budżetu państwa.

Ponadto Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nałożył na Przedsiębiorcę obowiązek zwrotu konsumentom pobranych kwot z tytułu uszkodzenia towaru lub opakowania, jak również obowiązek zwrotu podpisanych przez nich weksli in blanco zawierających klauzulę „na zlecenie”.

1.1. W przypadku zmiany nazwy Przedsiębiorcy, do którego kierowane jest przedmiotowe zobowiązanie, poprzez jego przekształcenie lub przejście praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, powyższe obowiązki publikacyjne powinny być zrealizowane odpowiednio przez lub za pośrednictwem danego Przedsiębiorcy lub jego następcy prawnego, ze wskazaniem nazwy dawnej i nowej.

2. W związku ze stwierdzeniem wskazanych wyżej praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów nakłada się na Przedsiębiorcę obowiązek zwrotu konsumentom kwot pobranych z tytułu uszkodzenia towaru lub opakowania przy stosowaniu mechanizmu określonego w pkt II. sentencji niniejszej decyzji.

3. W związku ze stwierdzeniem wskazanych wyżej praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów nakłada się na Przedsiębiorcę obowiązek zwrotu listem poleconym wszystkim konsumentom, wystawionych na ich nazwiska weksli in blanco z klauzulą „na zlecenie”.

IV. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 106 ust. 4 ustawy o okik, nałożył na (...) sp. z o.o. sp. k. sp. k. z siedzibą w P. kary pieniężne w następującej wysokości:

163.642, 00 PLN (słownie: sto sześćdziesiąt trzy tysiące sześćset czterdzieści dwa złote), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o okik, w zakresie opisanym w punkcie I. sentencji decyzji,

196.370, 00 PLN (słownie: sto dziewięćdziesiąt sześć tysięcy trzysta siedemdziesiąt złotych), płatną do budżetu państwa, z tytułu naruszenia zakazu, o jakim mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 3 ustawy o okik, w zakresie opisanym w punkcie II. sentencji decyzji;

V. Rygor natychmiastowej wykonalności

Na podstawie art. 103 ustawy o okik, nadał decyzji w zakresie pkt I., II. i III. rygor natychmiastowej wykonalności.

VI. Koszty postępowania

Na podstawie art. 77 ust. 1 w zw. z art. 80 ww. ustawy o okik oraz art. 263 § 1 i 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1257), dalej jako k.p.a., w zw. z art. 83 ustawy o okik postanowił obciążyć (...) sp. z o.o. sp.k. sp.k. z siedzibą w P. kosztami postępowania w wysokości 155, 40 zł (słownie: sto pięćdziesiąt pięć złotych czterdzieści groszy) i zobowiązał Przedsiębiorcę do ich zwrotu na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł powód – (...) Sp. z o.o., zaskarżając ją w całości. Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść zaskarżonej decyzji, polegający na stwierdzeniu, że Spółka stosuje weksle in blanco niezawierające klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej, które to weksle stanowią zabezpieczenie udzielanych kredytów konsumenckich na zakup towaru z oferty Spółki, co doprowadziło do błędnego zastosowania przepisów prawa materialnego, tj. art. 26 ust. 1 uokik w zw. z art. 24 ust. 1 i 2 uokik w zw. z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tj. dz. u. z 2016 r., poz. 1528 ze zm.), dalej jako: „uokk”,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 roku o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 3 ze zm.), dalej jako: „upnpr” poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że obciążanie konsumentów kosztami uszkodzenia opakowania lub towaru odesłanego na adres Spółki, w przypadku odstąpienia przez nich w terminie od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, bez możliwości weryfikacji tych okoliczności przez konsumenta stanowi nieuczciwą praktykę rynkową sprzeczną z dobrymi obyczajami i w istotny sposób zniekształca zachowanie rynkowe przeciętnego konsumenta po zawarciu umowy, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 upnpr oraz art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 uokik.

3. ewentualnie, na wypadek gdyby Sąd I instancji nie podzielił powyższej argumentacji - naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 106 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 106 ust. 4 w zw. z art. 111 uokik poprzez niezasadne nieodstąpienie od wymierzenia kary, w tym także wymierzenie niewspółmiernej kary za naruszenie zakazów o których mowa w pkt I i II decyzji, w szczególności zaś:

a. nieuwzględnienie okoliczności łagodzącej, polegającej na tym, że prowadzone przez organ postępowanie w Spółce w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów było pierwszym postępowaniem, a Spółka uprzednio nie naruszała przepisów ustawy w tym zakresie, ani też nie naruszała jakichkolwiek innych przepisów ustawy,

b. nieuwzględnienie okoliczności łagodzącej tj. braku świadomości Spółki w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,

c. nieuwzględnienie okoliczności łagodzącej, polegającej na rzetelnej i merytorycznej postawie Spółki oraz aktywnej i terminowej współpracy w toku postępowania przed organem,

d. nieuwzględnienie okoliczności łagodzącej, że Spółka nie otrzymała znacznych korzyści w związku z rzekomo dokonanym naruszeniem.

e. nieuwzględnieniu przez organ okoliczności łagodzącej (co wynikało z błędu w ustaleniach faktycznych organu), że Spółka w umowach sprzedaży zawieranych z konsumentami nie rozkładała na raty należności wynikającej z zakupu towaru ustalając wysokość rat i należnych odsetek, tj. nie udzielała konsumentom kredytów konsumenckich oraz że w celu ich zabezpieczenia nie stosowała weksli in blanco niezawierających klauzuli „nie na zlecenie” lub innej równoznacznej,

f. nieuwzględnieniu przez organ okoliczności łagodzącej, w odniesieniu do pkt I decyzji, że Spółka w stosunku do drugiego modelu płatności (płatność ze środków własnych kupującego w systemie wpłat miesięcznych określonych przez Spółkę w umowie sprzedaży na indywidualnie wygenerowany numer rachunku bankowego) nigdy nie posłużyła się wystawionym przez konsumenta wekslem in blanco zawierającym klauzule „na zlecenie” oraz nigdy nie indosowała wystawionego weksla, dbając o jak najwyższe zabezpieczenie interesu konsumenta,

g. nieuwzględnienie okoliczności łagodzącej polegającej na tym, że Spółka wysyłała konsumentom wraz z pismem informującym o szkodzie od początku 2017 roku, dokumentację fotograficzną oraz wycenę szkody (przy uwzględnieniu braku obowiązku sporządzenia protokołu),

h. nieuwzględnienie okoliczności łagodzącej polegającej na nienaruszeniu przez Spółkę zbiorowego interesu konsumentów oraz braku bezprawności działań.

4. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 103 uokik poprzez nadanie decyzji w pkt I, II, oraz III sentencji decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, pomimo iż nie istnieje „ważny interes konsumentów”.

Wobec powyższego wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, umorzenie postępowania w całości, zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

W odpowiedzi na odwołanie Prezes UOKiK wniósł o odrzucenie odwołania, ewentualnie o jego oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. (KRS (...), k. 199-209 akt sąd.) przekształciła się w spółkę komandytową, która zmieniła też nazwę na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa spółka komandytowa z siedzibą w P. - będącą adresatem zaskarżonej decyzji. (KRS (...), k. 210-217 akt sąd.)

W dniu 8 listopada 2017 r. uchwałą wspólników spółki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej spółki komandytowej z siedzibą w P. rozwiązano spółkę oraz określono inny niż likwidacja sposób zakończenia działalności, w konsekwencji w dniu 10 stycznia 2018 r. spółka została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego. (KRS (...), k. 210-217 akt sąd.)

Jednocześnie uchwałą wspólników rozwiązano spółkę będącą komplementariuszem - (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością spółkę komandytową oraz określono inny niż likwidacja sposób zakończenia działalności Spółki. (KRS (...), k. 218-224)

W dacie wniesienia odwołania od decyzji Prezesa w obrocie funkcjonował nadal komplementariusz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej (KRS (...)) - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (KRS (...)).

W przedmiotowej sprawie Spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. (KRS nr (...)) wniosła odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Konkurencji i Konsumentów nr (...) z dnia 22 grudnia 2017 r. wydanej przeciwko (...) sp. z o.o. Sp. k. Sp. k. z siedzibą w P. - KRS nr (...).

Z aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego wynika, iż podmiot który w imieniu strony powodowej złożył odwołanie został 22 października 2018 r. wykreślony z rejestru. Nastąpiło połączenie transgraniczne spółek (...) spółki z o.o. w P. i (...) spółki z o.o. w P. (spółki przejmowane) ze spółką (...) (spółka przejmująca). W wyniku przejęcia powstała (...) (spółka prawa cypryjskiego) (k. 191-194 akt sąd.)

Stosownie do treści przepisu art. 199 § 1 pkt 3 kpc Sąd odrzuca pozew, jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej albo jeżeli powód nie ma zdolności procesowej, a nie działa za niego przedstawiciel ustawowy albo jeżeli w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej powodem zachodzą braki uniemożliwiające jej działanie. Ponadto, z powodu braku zdolności sądowej jednej ze stron albo zdolności procesowej powoda i niedziałania przedstawiciela ustawowego lub braku w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej powodem, uniemożliwiającego jej działanie, sąd odrzuci pozew dopiero wówczas, gdy brak nie będzie uzupełniony zgodnie z przepisami kodeksu (art. 199 § 2 kpc).

W odniesieniu do powyższego, wskazać należy, iż (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa spółka komandytowa z siedzibą w P. (KRS (...) – adresat zaskarżonej decyzji) została wykreślona z rejestru przedsiębiorców i nie ma jej następcy prawnego. Warto zaznaczyć, iż na żaden inny podmiot nie przeszły prawa do występowania w niniejszym procesie w charakterze powoda. Orzekanie wobec podmiotu, który utracił zdolność sądową, należało uznać za niedopuszczalne.

Zdaniem Sądu, odwołanie od decyzji Prezesa UOKiK zostało wniesione przez podmiot nieuprawniony. Podmiot ten – (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. nie wykazał, iż jest następcą prawnym adresata decyzji – spółki (...) Sp. z o.o. sp. k. sp. k. z siedzibą w P..

Stosownie do treści art. 479^{31a} § 2 k.p.c. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów odrzuca odwołanie wniesione po upływie terminu do jego wniesienia, niedopuszczalne z innych przyczyn, a także, gdy nie uzupełniono w wyznaczonym terminie braków odwołania należało orzec jak w sentencji.

Odwołanie podlegało odrzuceniu, w związku z brakiem po stronie powodowej legitymacji do jego wniesienia. Sąd uznał, iż powód nie wykazał, że jest następcą prawnym podmiotu wobec którego została wydana przedmiotowa decyzja.

O kosztach procesu rozstrzygnięto, zgodnie z wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c., zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, przyjmując, że powód, jako strona przegrywająca sprawę, zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 720 zł ustalone na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Dariusz Dąbrowski